

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Fractie Partij Veilig Maastricht
t.a.v. mevrouw Tiny Meese, fractievoorzitter
dhrn Garnier en Smeets

BEZOEKADRES
Ankerkade 275
6222 NL Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht
WWW.GEMEENTEMAASRICHT.NL

ONDERWERP
Beantwoording raadsragen; restafvalinzameling
en rattenoverlast Gemeente Maastricht

DATUM
4 maart 2022
Verz.: 04-03-2022

BIJLAGEN

-

BEHANDELD DOOR
NTM (Dirk) Oud

DOORKIESNUMMER
06- 29203315

ONZE REFERENTIE
2022.03227

E-MAILADRES
dirk.oud@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte mevrouw Meese,

Op vrijdag 4 februari 2021 heeft u het College van Burgemeester en Wethouders raadsragen gesteld over restafvalinzameling, rattenoverlast en communicatie. Wij beantwoorden uw vragen graag.

Beantwoording van de vragen

1. Bent u het met ons eens dat u het probleem deels zelf veroorzaakt heeft door de verkeerde maatregelen te nemen?

Als u met uw inleiding bedoelt dat de gemeenteraad met het vaststellen van het beleid en de daarbij behorende maatregelen zoals vastgelegd in het stuk : "Afvalloos Maastricht in 2030; stadsbrede aanpassing van het inzamelsysteem voor huishoudelijk afval" (welke aanpassing mede op uw verzoek een bevoegdheid van de raad is en niet gemandateerd aan het college) of het hanteren van het beleidsbeginsel : "De vervuiler betaalt" op de milieuparken het rattenprobleem zelf veroorzaakt, dan zijn wij dat niet met u eens. Bij iedere wijze van afvalverwijdering is overlast door ongedierte een aandachtspunt. Zo komen ratten ook in riolen voor. Uiteraard hebben wij wel oog voor de problemen die ontstaan bij elke vorm van afvalverwijdering met betrekking tot zich voordoende knelpunten in relatie tot onder andere rattenproblematiek zeker bij een verandering van het ophaalsysteem. Zo zijn kapotte zakken ook zo spoedig mogelijk verwijderd. Wij hebben daar zeker oog voor.

Het 'probleem' met ratten in Maastricht (en alle andere steden in Nederland) is overigens niet iets van de laatste tijd. Ratten leven waar mensen zijn. Ze voeden zich met alles wat wij achterlaten. Een stad rat-vrij krijgen is niet mogelijk, maar de situatie beheersbaar houden is wel noodzakelijk.

DATUM
4 maart 2022

2. Bent u het met ons eens dat het ontbreken van zelfreflectie en het aanwijzen van onze burgers als hoofdveroorzaker niet motiverend werkt naar onze inwoners?

Neen. Uw stellingnamen dat er sprake is van het ontbreken van zelfreflectie en het aanwijzen van onze burgers als hoofdveroorzaker zijn beide onjuist. De onderhavige beleidsmaatregelen en de verandering van de ophaalfrequentie zijn na uitvoerige discussie en debatten in de raad zorgvuldig door haar besloten, waarbij ook gereflecteerd én geanticipeerd is op mogelijke problemen voor specifieke doelgroepen en de geboden maatwerkoplossingen voor hen. Ook na invoering van de nieuwe ophaalfrequentie is er met betrekking tot de handhaving in de desbetreffende domeinvergaderingen, met u en anderen gereflecteerd op het nieuwe systeem en is op basis van daar gegeven verzoeken op verschillende momenten geacteerd. Zie ook de onlangs verzonden Raadsinformatiebrief d.d. 23 februari 2022 over dat onderwerp.

Ook is onjuist dat wij de burgers als hoofdveroorzaker aanwijzen. Integendeel het overgrootste deel van onze burgers houdt zich keurig aan de regels. Daar waar mensen door hun gedrag wel invloed kunnen hebben op rattenoverlast proberen wij hun daarvan bewust te maken. Het doel van de strip "Lewie" is dan ook om de inwoners te informeren, zodat zij overlast van ratten herkennen en leren wat ze zelf kunnen doen om die overlast te voorkomen of te beperken.

3. Zo ja, wat gaat u doen om dit te corrigeren? Zo nee, waarom niet?

Zie antwoord op vraag 2.

4. Bent u werkelijk in de overtuiging dat een stripverhaal de afvalproblemen die onze inwoners ervaren gaat oplossen? Vindt u dit niet wat te summier? Waren andere vormen van communicatie niet geschikter?

Nee, vanzelfsprekend gaat het stripverhaal de afvalproblemen die inwoners ervaren niet oplossen. Het is bedoeld om mensen te informeren over de bruine rat. Naast het stripverhaal worden ook andere vormen van communicatie ingezet op plaatsen waar rattenproblemen zich voordoen. Bijvoorbeeld voorlichtingsavonden, brieven aan inwoners, enquêtes, etc.

5. U geeft aan dat het opslaan van afval in tuinen en het niet opruimen van hondenpoep bijdragen aan de rattenproblematiek. U heeft echter de gratis verstrekking van hondenpoepzakjes via het gemeenteloket wegbezuinigd en de ophaalfrequentie van het afval verlaagd. Bent u het met ons eens dat u daarmee de problemen deels zelf veroorzaakt heeft?

Neen. Hondenbezitters zijn in het algemeen verantwoordelijk genoeg om de ontlasting van hun hond(en) op te ruimen. Wij zien geen toename van hondenbezitters die weigeren de ontlasting van hun hond(en) op te ruimen, nu de hondenpoepzakjes sinds 2021 niet meer beschikbaar worden gesteld via het gemeenteloket.

De gemeenteraad heeft binnen het programma: Afvalloos Maastricht in 2030 Maastricht enkele belangrijke besluiten genomen gericht op het terugdringen van restafval. Zo is besloten om de inzamelfrequentie van restafval bij inwoners van het centrum en de hoogbouw gelijk te stellen met de laagbouw, namelijk 1x per 2 weken. Hiertoe is echter pas overgegaan ná enkele service verhogende maatregelen bij gft+e en luier- en incomateriaal. Zo wordt gft+e (een aanmerkelijke afvalstroom

DATUM
4 maart 2022

binnen het restafval) sinds 2020 wekelijks aan huis ingezameld en zijn (kleine) huishoudens voorzien van kleine gratis (25 liter) afvalcontainers om hun gft+e-scheiding te bevorderen. Inwoners met luiers- en incontinentiemateriaal kunnen sinds oktober 2021 dit afval kosteloos kwijt bij 27 milieuperrons en 3 milieuparken (Beatrixhaven, Randwyck en Rondeel) binnen de gemeente Maastricht. Van deze service wordt inmiddels flink gebruik gemaakt.

Al met al moeten ook bewoners van het centrum en hoogbouwcomplexen, net als bewoners van de laagbouwwoonings, nu eveneens goed in staat zijn om nog slechts een geringe mate van restafval over te houden. Een inzamelingsfrequentie van restafval van 1x per 2 weken zou, onder de voorwaarden van goed scheidingsgedrag, daarmee goed mogelijk moeten zijn.

6. Partij Veilig Maastricht ontving een reeks telefoontjes van kwade burgers die aangaven dat de gemeente niet in actie schiet wanneer zij afvalproblemen in hun straat aanklaagt. U zegt hier niets aan te willen doen omdat u anders het niet volgen van de regels gaat belonen. Bent u het met ons eens dat dit, naast het feit dat het respectloos is naar onze inwoners, ook een extra risico is voor de volksgezondheid? Zo ja, moet de volksgezondheid niet altijd op de eerste plaats komen, ongeacht uw mooie plannen? Zo nee, waarom niet?

Ondanks de uitgebreide communicatie uitingen hebben nog niet alle inwoners precies helder op welke dag en in welke week zij hun restzakken ter inzameling mogen aanbieden. De oostkant van Maastricht wordt in de even week ingezameld. De westkant van Maastricht (inclusief binnenstad) wordt in de oneven week ingezameld. Via allerlei kanalen wordt deze informatie zo goed en zo breed mogelijk gecommuniceerd. Door afdeling Toezicht en Handhaving wordt allereerst coachend opgetreden wanneer zij iemand betrappen op het te vroeg neerplaatsen van restzakken op straat. Aangetroffen restzakken worden ter plaatse of op de gemeentewerf doorzocht op adresgegevens. Zie ook de onlangs verzonden Raadsinformatiebrief d.d. 23 februari 2022 over dat onderwerp.

Het is niet zo dat wij niet acteren op excessen. Waar daar sprake van is halen wij het restafval vervoegd op. Bij situaties van enkel onjuist aangeboden restafvalzakken zal Stadsbeheer Maastricht wel terughoudend reageren, dit om niet het beeld te creëren dat gemeente Maastricht wekelijks de restafvalzakken blijft inzamelen.

Meldingen die binnen komen over rattenoverlast worden allemaal in behandeling genomen door een van de medewerkers faunabeheer. Melders worden gebeld en er vindt een gratis inspectie plaats als dat nodig wordt geacht. Aan de hand daarvan wordt bepaald of en welke vervolgacties nodig zijn. De volksgezondheid staat zeker op de eerste plaats.

7. Wat gaat u doen om burgers die zich melden bij de gemeente wel adequaat te helpen?

Door inwoners proactief én reactief uit te leggen waarom wij, binnen de door de raad vastgestelde beleidskaders en verordeningen, het onjuist aangeboden restafval vervoegd (bij excessen) of juist conform het inzamelschema (bij niet excessen) inzamelen.

DATUM
4 maart 2022

- 8. Wij lezen in de krant dat u in het stadspark gebruik maakt van vijf vallen waarbij ratten “snel gedood worden door middel van water dat in de vallen loopt”. Ze zouden onmiddellijk verdrinken. Het raadplegen van verschillende bronnen leert ons echter dat ratten niet direct verdrinken maar na gemiddeld 2 minuten en 36 seconden. Men is het er over eens dat het verdrinken van ratten geen humane manier van doding is. Waarom gebruikt u als gemeente Maastricht dan toch dit soort barbaarse technieken? Bent u bereid met deze methode te stoppen en op zoek te gaan naar een directe manier van doden?**

Het doden van dieren is per definitie niet diervriendelijk, maar er zal toch iets aan rattenoverlast gedaan moeten worden. De middelen die wij ter beschikking hebben om ratten te doden zijn: klemmen, verdrinkingsvallen, de slimme rioolval en gif.

Klemmen worden veruit het meeste gebruikt, omdat dit ‘de meest diervriendelijke manier’ zou zijn om ratten te doden. Tegelijkertijd heeft de klem ook een belangrijk nadeel, namelijk de ongewenste ‘bijvangst’ (ofwel andere dieren dan ratten die in de klem terechtkomen). De afgelopen twee jaar hebben wij nauwkeurig bijgehouden hoeveel ‘bijvangsten’ er optreden met het gebruik van klemmen. In het geval van klemmen worden er 30% bijvangsten gevangen. Dit zijn voornamelijk muizen, maar ook spitsmuizen, egels, wezels, vogels en eekhoorns. Daarnaast komen wij heel regelmatig nog levende ratten tegen in een klem of ratten die alleen met een poot in een klem zitten. Deze dieren lijden zeer zeker langer dan 2 minuten en 36 seconden. De meeste ratten die we in klemmen vangen, zijn jonge ratten. Terwijl we ook de adulte ratten willen wegvangen.

Bij verdrinkingsvallen hebben we in de afgelopen twee jaar met de drie vallen die zijn ingezet slechts 5,5% bijvangsten gevangen. Het ging hier om muizen en één koolmees (die ook door een rat meegenomen kan zijn). Daarnaast hebben we nog nooit een levende rat in een verdrinkingsval aangetroffen. Bovendien vangen we met de verdrinkingsvallen veel sneller een groot aantal ratten en meer volwassen ratten dan met de klemmen. Een overlastsituatie is dus sneller onder controle, waardoor er uiteindelijk minder ratten gedood hoeven te worden.

In maart starten we met 5 exemplaren van een nieuw soort verdrinkingsval. De slimme rioolval. Deze vallen geven een digitaal signaal als er een rat gevangen is en zullen in de binnenstad geplaatst worden. Wageningen University & Research (WUR) onderzoekt momenteel in opdracht van toenmalig minister Schouten de impact van verdrinkingsvallen op dierenwelzijn. De rioolval is waarschijnlijk het meest efficiënt en diervriendelijk als het gaat om het doden van ratten. Het systeem is zo geavanceerd dat een rat vrijwel altijd meteen dood is als hij onder de val door loopt (test heeft uitgewezen dat 100% van proefdieren binnen 30 seconden dood was). Dit systeem is echter niet inzetbaar bij rattenoverlast in de openbare ruimte. Op de lange termijn zou een uitgebreid netwerk van rioolvallen wel overlast in de openbare ruimte kunnen verminderen. Dat is onze doelstelling bij de inzet van de slimme rioolvallen.

Gif is tenslotte de minst humane manier om ratten te doden. Anticoagulantia zorgen voor verminderde bloedstolling, waardoor ratten overlijden aan inwendige bloedingen. Het kan tot enkele dagen duren voordat de dood inzet. Daarom wil gemeente Maastricht het gebruik van gif tot een minimum beperken. Slechts in noodsituaties wordt hier gebruik van gemaakt.

DATUM
4 maart 2022

Onze medewerker faunabeheer maakt deel uit van de werkgroep 'Chemische en niet-chemische bestrijding van knaagdieren' van het ministerie van LNV. Deze werkgroep brengt in kaart welke bestrijdingsmethodes er zijn en in welke omstandigheden welke methodes het beste ingezet kunnen worden. Onderzoek hiernaar is nog in volle gang, maar team plaagdierbeheersing is dus op de hoogte van de mogelijkheden en onmogelijkheden in rattenbestrijding.

Wij gaan er vanuit uw vragen hiermee afdoende te hebben beantwoord.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

John Aarts
Wethouder Financiën, Vastgoed, Stadsbeheer en Hospitality,